

**Оперативна інформація щодо фітосанітарного стану
сільськогосподарських рослин у господарствах Херсонської області
станом на 25.06.2026**

Озима пшениця – воскова, повна стиглість. Стан посівів від доброго до задовільного.

Озимий ячмінь – повна стиглість, збір урожаю.

Озимий ріпак – досягання насіння. Стан посівів добрий, місцями задовільний.

Ярий ячмінь – воскова стиглість.

Горох – дозрівання стручків.

Соняшник – 4-6 пара справжніх листків, початок утворення кошиків.

Кукурудза – 6 - 8 листки.

Картопля – цвітіння, дозрівання.

Овочеві (присадибна ділянка): огірок (посівні) - цвітіння; капуста – формування качана; томати (розсадні) – зелена стиглість.

Плодові дерева: – досягання плодів.

За даними Херсонського обласного центру з гідрометеорології у звітному періоді погода на Херсонщині була мінливою та нестабільною, характеризуючись чергуванням літньої спеки (до 30°-32°C) та локальних короткочасних опадів з грозами, шквалами та градом.

Середня декадна температура повітря за II декаду червня становила +20,2-20,9°, що на 0,7-1,5° нижче кліматичної норми (1991-2020 рр.).

Максимальна температура повітря підвищувалась у тепліші дні до 31-32° тепла.

Мінімальна температура повітря знижувалась у холодніші ночі до +14-16° тепла.

Поверхня ґрунту в денні години нагрівалась до +53-59°, в нічні години охолоджувалась до +6-10°.

Середня декадна температура ґрунту на глибині 10 см становила +24°.

Опади проходили у вигляді короткочасних зливових грозових дощів та розподілялись по території нерівномірно. На півночі області їх кількість склала 7 мм (28% декадної норми), на заході області випало 32 мм (197% декадної норми).

Середній дефіцит вологості повітря склав 7 мм, що в межах норми.

Середня відносна вологість повітря становила 61-71%.

Вітер переважав південно-західного напрямку. Максимальна його швидкість досягала 15-17 м/с.

Агрометеорологічні умови протягом декади складались задовільно для дозрівання зерна озимих культур та подальшого набору вегетативної маси пізніх теплолюбивих культур. Через переважно прохолодний, як для середини червня, режим погоди, накопичення ефективного тепла відбувалась дуже повільно, з відставанням від середніх багаторічних показників. Внаслідок нерівномірного розподілу опадів, поповнення ґрунту вологою було строкатим.

На півночі області вологозабезпечення посівів під озиминою знизилось до дуже низьких показників.

На неугіддях, покинутих землях, узбіччях доріг, пасовищах за середньої чисельності 0,5-5,0 екз/м², максимально - 10 екз./м² триває живлення личинок нестадних видів *саранових (кобилки, коники)* та живлення личинок стадних (*італійського пруса*) за середньої чисельності 0,5-1 екз./м². Переважають личинки II-IV віку. Видовий склад: 98% - нестадні кобилки, 2% - італійський прус. Заселено 100% обстежених площ неугідь. Скупчення в куліги не виявлено, появи осередків високої чисельності личинок саранових на посівах сільськогосподарських культур також не виявлені. Протягом наступних тижнів буде продовжуватись активне харчування личинок саранових та перехід їх у старші віки.

Суха, спекотна погода яка прогнозується в регіоні з наступного тижня, сприятиме активному живленню личинок саранових перш за все в місцях резервації (на неорних землях, балках, толоках тощо), а також у суміжних посівах соняшнику, кукурудзи, овочевих культур і може призвести до утворення осередків підвищеної чисельності шкідника.

На неугіддях з квітучою рослинністю, узбіччях доріг, в крайових смугах просапних, овочевих та багаторічних травах закінчується живлення гусениць *лучного метелика* першого покоління, середня чисельність якого складала 0,2-1,2 екз./м², максимальна - 3,0 екз./м², триває заляльковування шкідника в ґрунті. В західних та центральних районах області вже відмічений початок льоту метеликів II покоління. Сила льоту метеликів становить від 1 до 2 екземплярів на 10 кроків.

Гусениці *озимої совки* I покоління шкодять на посівах просапних та овочевих культур, особливо у приватному секторі. Заселено 30% площ овочів, 20% площ соняшника, за середньої чисельності 0,3-0,5 екз/м², максимально 2 екз/м². Пошкоджено у середньому 1-3% рослин.

Гусениці *листогризучих совок – капустяної, совки–гамми, бавовникової, помідорної, люцернової* та інших продовжують харчування в першу чергу на неугіддях та у посівах *просапних, овочевих культур*. Гусеницями різних віків заселено від 25% (соняшник, кукурудза) до 35% (овочі) обстежуваних площ, пошкоджено від 3% до 5% рослин, середня чисельність складає 0,5-1,0 екз/м² максимум 2,0 екз/м².

Проходить масовий літ метеликів *стеблового (кукурудзяного) метелика* та яйцекладка шкідника, розпочалося відродження гусениць. Середня чисельність імаго 1-2 екз. на світло пастку за ніч, чисельність гусениць 0,3-0,5 екз/м².

У звітному періоді продовжувалось пошкодження зерна в колосках личинками *клопа шкідливої черепашки*. Шкідником заселено 35% площ, заселено та пошкоджено 5-10% рослин, середня чисельність личинок становить 0,5-1,6 екз/м², максимально 3,0 екз/м² – на необроблених полях. Личинки клопа – черепашки почали перетворюватися на дорослих клопів нового покоління.

Триває живлення на колосках *хлібного жука*, заселено 25% обстежених площ, у середньому - 1% колосків, максимально – 3%, за середньої чисельності від 0,5-1,5 екз/м² максимально в осередках до 2,0 екз/м².

На посівах зернових колосових культур шкодять імаго *хлібного туруна (жужелиці)*. Заселено 25% обстежених площ, у середньому - 2% колосків за середньої чисельності 1 екз/колос, максимально – 2 екз/колос.

Септоріозом колосу уражено 10% обстежених площ посіву озимої пшениці та 12% озимого ячменю, у середньому - 1% колосків, максимально – 2%. Розвиток хвороби – 1%.

Завершується шкодочинність личинок *ріпакового насінневого прихованохоботника* в стручках ріпаку. Заселено 40% обстежених площ, у середньому 2% рослин та 3% стручків, максимально – 4%, за середньої чисельності 2 лич./роsl., максимально - 4 лич./роslину. Розпочалось залялькування шкідника.

Личинки *горохового зерноїда* та гусениці *горохової плодожерки* шкодять на 47% обстежених площ посівів гороху. Пошкоджено у середньому 1,5% рослин та 3% стручків за середньої чисельності 1 екз./стручок.

Аскохітозом та іржею уражено 20% обстежених площ посіву гороху, у середньому - 1% рослин, максимально - 3%, розвиток хвороби - 1%.

У посівах кукурудзи триває шкодочинність *хлібних блішок*, заселено до 50% площ, у середньому - 2% рослин за середньої чисельності 1,0 екз./м².

Триває активне заселення посівів соняшнику *геліхризовою попелицею*. Заселено 25% обстежених площ, у середньому – 1-3% рослин, середня чисельність 2 екз./роsl., максимально – 1 кол./роsl.

На крайових смугах посівів соняшнику спостерігається шкодочинність *паутинного кліща*. Заселено 10% площ посівів та 2% рослин за середньої чисельності 2-4 екз./лист.

Також відмічено пошкодження рослин соняшнику *тютюновими трипсами*, чисельність яких коливається на окремих полях від 2 до 5 екз. на рослину при заселенні 5% рослин, 15% площ.

Відмічено літ, відкладання яєць та відродження гусениць *соняшникової вогнівки*. Заселено до 4% обстеженої площі, пошкоджено до 1-2% рослин, середня чисельність шкідника – 0,3 екз/роslину.

Несправжньою борошністою росою (пероноспорозом) уражено до 5% рослин на 10% обстежуваних площ, розвиток хвороби 1%.

У приватному секторі на рослинах картоплі та томатів триває шкодочинність *колорадського жука*. Шкідником заселено 100% площ, заселено та пошкоджено у середньому 8% рослин. Середня чисельність личинок становить 3 лич./кущ, максимально 10 лич./кущ при заселенні 30% кущів.

Попелицями заселено від 10 до 15% рослин. Чисельність складає 1 колонія на рослину.

Гусеницями *капустяної совки* першого покоління, заселено до 3% рослин, 35% площ, середня чисельність 1,0 гусениць/рослину, максимально 2,0 гусениць/рослину.

На баштанних культурах відмічено живлення *трипсів* та *попелиць*, середня чисельність 1,0 екз./рослину, максимально до 3 екз./рослину, пошкоджено 2-5% рослин. 5% рослин баштанних культур на 10% обстежених площ заселені *звичайним павутинним кліщем*.

Фітофторозом та альтернаріозом уражено 15% обстежених площ картоплі та томатів, у середньому - 1% рослин, максимально - 3%, розвиток хвороби – 1,5%.

Рослини баштанних культур уражені антракнозом на 10% обстеженої площі, уражено 3% рослин в слабкому ступені.

Триває літ метеликів *білана капустяного*, на 10 кроків в осередках злітає 2-5 штук.

У садах розвиваються та шкодять гусениці *яблуневої* та *сливової плодожерки* I покоління. Пошкоджені плоди виявлено на 35% дерев. Із обстежених 100 плодів у приватному секторі пошкоджено у середньому 2%, максимально – 5% із 1 гус./плід. Очікується вихід гусениць першого покоління яблуневої плодожерки із плодів для заляльковування.

Триває шкодочинність личинок *вишневої мухи* всередині плодів. При обстеженні пізніх сортів вишні та черешні виявлено пошкоджені плоди на 15% дерев. Пошкоджено у середньому 3% плодів, максимально – 10%, із 1 лич./плід.

Личинками *каліфорнійської щитівки* заселено 35% дерев, середня чисельність личинок становить 0,1 лич./п.м.г., максимально – 1. Пошкоджено у середньому поодинокі плоди, максимально -1%.

У плодових садах триває шкодочинність нових поколінь *кліщів: червоного плодового, бурого та глодового*. У незахищених садах приватного сектору кліщами заселено до 50% дерев. Середня чисельність становить: червоного -2,3 екз./лист, бурого - 1,2 екз./лист, глодового - 1,0 екз./лист. Пошкоджено у середньому 1% листя, максимально – 2%.

Триває заселення листя дерев *попелицями*. *Зеленою яблуневою попелицею* заселено 60% дерев. Личинки пошкодили у середньому 1,5% листя, максимально - 2%, середня чисельність - 1 кол./лист, максимально - 2. Личинки *вишневої попелиці* шкодять на 55% дерев. Заселено та пошкоджено 1,2% листя, максимально – 2%, середня чисельність - 1 кол./лист, максимально -2. *Сливової попелиця* заселила 30% дерев, у середньому - 4% листя, максимально - 7%, середня чисельність - 1 кол./лист, максимально - 2.

Триває живлення личинок *яблуневої листоблішки (медяниці)*. Заселено 10% дерев, пошкоджено у середньому 3% листя, максимально – 6%. Середня чисельність становить 2 лич./лист, максимально – 3.

Триває літ метеликів *білана жилкуватого*. У полі зору налічується 1 метелик, максимально – 2.

Кучерявість листя персика - уражено 15% дерев, у середньому - 2% листя, максимально - 5%, із розвитком хвороби – 3%.

Моніліоз кісточкових виявлений на абрикосі, вишні, черешні. Уражено у середньому 15% дерев та 3% молодих пагонів із розвитком хвороби -3%.

Борошнисту роса на яблуні виявлено на 15% дерев, уражено у середньому 2% листя, максимальньо - 5%, із розвитком хвороби – 3%.

Прояви **парші яблуні** виявлено на 10% дерев. У середньому уражено 2% листя, максимальньо – 4, розвиток хвороби – 2%.

Прояви **парші груші** виявлено на 15% дерев. У середньому уражено 2% листя, максимальньо – 5, розвиток хвороби – 2%.

Плодову гниль на черешні виявлено на 10% дерев, у середньому уражено 2% плодів, максимальньо – 5%. Розвиток хвороби - 3%.

У виноградниках продовжують шкодити гусениці *гронової листокрутки і кліщі (павутинний, виноградний зудень)*.

Виноградний зудень заселив до 15% обстежених площ і до 5% кущів та 1-10% листя, чисельність становить 1, максимальньо – 3 екз./кущ, особливо у приватному секторі.

Триває літ та яйцекладка метеликів *гронової листокрутки* другого покоління.

Мілдью уражено 1-2% кущів, 2-3% листків за розвитку хвороби 0,5%.